

Kérelem tisztelt szaktársaimhoz!

(A fehér es sárga fagyöngy előfordulásának megfigyelése tárgyában.)

A müncheni erdészeti kísérleti állomás a fehér fagyöngy (*Viscum album* L.) monografiáján dolgozik. A magyarországi adatok gyűjtését kísérleti állomásunk vállalta el és azok feldolgozásával alulirottat bizta meg.

Evvel kapcsolatban tisztelettel kérem szaktársaimat, különösen azokat, akik nem kaptak a hivatalosan szétküldött kérdőivekből, sziveskedjenek a fehér fagyöngy érdekesebb előfordulásairól akár a m. kir. központi erdészeti kísérleti állomást, akár közvetlenül engemet értesíteni.

A kutatás érdekében nagyon fontos kérdés, hogy előfordul-e hazánkban a *fehér fagyöngy a tölgyön* is?

Ilyenmü előfordulásról eddig csak két esetben van tudomásunk, Németországban és Svájcban akadt egy-egy eset.

Délibb országokban állítólag gyakrabban látható ez.

Fontos továbbá annak megállapítása, hogy a *bükkön*, *szilen* és *kőrisen* előfordul-e a *fehér fagyöngy*, valamint a *cseresznyén* (ez utóbbinál a bejelentések rendszeren a bábasesprőt tévesztették össze a fagyöngygyel), *birsén*, *barackon*.

Fontos még annak vizsgálata is, hogy a *sárga fagyöngy* (fakin, *Loranthus europaeus*) a *tölgyön* és *szelid gesztenyén* kívül más fajokon található-e?

Ha tisztelt szaktársaim a fenti esetek bármelyikéről tudomást szereznek, sziveskedjenek a kérdéses példányt levágnatni és kísérleti állomásunkhoz küldeni, amely kívánságra a beszerzés és szállítás költségeit megtéríti.

A megtámadott ágból oly nagy darabot kell a fagyöngygyel együtt levágni, hogy a fafaj felismerhető legyen. Vékony hajtás melléklése kívánatos.

Lombosodás előtt könnyen felismerhető a *Viscum* a fán, mert örökzöld, a *Loranthus* és a bábasesprő nem.

Biztosabb tájékozódás kedvéért ide csatolom a kétféle fagyöngy főbb ismertető jellegeit:

Viscum album L.

fehér fagyöngy.

Levél örökzöld, nyele egybeolvad a lappal;

ág sárga, sárgászöld, zöld, sima, paraszemölcsök nélkül;

galy sárga, sárgászöld, zöld, barnászöld;

termés fehér, eleinte sárgás, ősszel, illetőleg télen érik, egy rövid nyelén rendszeren 3—3 bogyó ül, néha csak egy vagy kettő; ilyen hármass csoport gyakran kettő, három vagy négy ül egymás mellett;

gyökér idősebb évgyűrűkbe is behatol.

Loranthus europaeus L.

sárga fagyöngy.

Levél ősszel lehull, a rövid nyél jól látszik;

ág veresbarna, világosbarna paraszemölcsökkel;

galy barna, sötétbarna, szürkésbarna;

termés kénsárga, nyáron érik, a bogyók hosszukás fürtöt képeznek, mely rendszeren 5—7 szemből áll;

gyökér idősebb évgyűrűkbe nem hatol be.

Kérésemet tisztelt szaktársaim szives jóindulatába ajánlva, lehető mielőbbi értesítést kér

Selmeczbánya, 1915. évi márczius hó 30-án

Róth Gyula

m. kir. főerdőmérnök.

Hirsch István †

1842—1915.

Neusee-i *Hirsch* István nyug. vallás- és közoktatásügyi miniszteri tanácsos, a székesfőváros közigazgatási gazdasági bizottságának tagja, az Országos Erdészeti Egyesület régi alapító és buzgó választmányi tagja, mult hó 24-én életének 73. évében hosszas szenvedés után jóblélre szenderült.

Vele erdészeti társadalmunk egyik kiválóan nemeslelkű, közbecsülésben álló tagja távozott az élők sorából. Régebben a közalapítványi erdők élén állva, már 10 év előtt nyugalomba vonult, mely alkalommal az Erdészeti Lapok arcképét és életleírását közölték.

(1905. évi I. füzet). Életrajzi adatait a következőkben megismételjük: *Hirsch* István Kisjenőn, Arad megyében született az 1842. évben. Szaktanulmányait az akkori marianbrunni cs. k. erdészeti akadémián végezte és 1863. évi október 1-től a néhai István és József főhercegek közös tulajdonában lévő kisjenői uradalom erdőhivatalánál mint erdészsegéd, majd 1864-től 1870-ig mint kezelő erdész működött, Az erdészeti kezelés önállóságának megszüntetése folytán és egészségi okokból 1870. márczius 15-én átlépett a kultuszminisztériumnál akkor létezett erdőszámvevőséghez, honnan 1871. évi október hóban ugyanezen minisztérium erdészeti osztályához fogalmazóvá neveztetett ki. 1882. évben miniszteri titkár, 1893-ban főerdőtanácsos lett, s mint ilyen Hoffmann Sándor után átvette a közalapítványi erdők igazgatását és az egyházi személyek erdőbirtokának vagyionfelügyeletét. 1905. évi január hó 1-ével vonult, 41 évi szolgálat után, nyugalomba, s ekkor érdemei a miniszteri tanácsosi cím adományozásával nyertek legfelső helyről elismerést.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1895. óta választmányi tagja volt, s alig volt budapesti ülése a választmánynak, amelyen a boldogult rokonszenves egyénisége meg ne jelent volna. Utoljára múlt évi december hó 31-én fordult meg az egyesületben s ekkor az egyesületi könyvtár részére egy értékes régi bőrkötésű állattant ajánlott fel.

Társadalmi téren *Hirsch* István sok jót tett és a művészeteknek is lelkes és hathatós pártfogója volt.

A folyó év elején ágyba dőlt. Egy régebbi baja hatalmasodott el rajta, amelynek gyengült szervezete ellentállani már nem birt. Nemes lelke megtért Teremtőjéhez.

A temetésen az közalapítványi erdőtisztikaron kívül a földmivelésügyi minisztérium és a székesfőváros számos erdőtisztje vett részt. Az Országos Erdészeti Egyesületet *Horváth* Sándor min. tanácsos alelnökkel az élén a Budapesten lakó választmányi tagok legtöbbje képviselte. A egyesület koszorút is helyezett a boldogult ravatalára, kinek hült teteme a régi vizivárosi temetőben lévő családi sírboltban nyert nyugvóhelyet.

A magyar erdészet mindenkoron igaz kegyelettel fogja *Hirsch* István emlékét megőrizni. Legyen áldott emlékezete, nyugodjék békében!

